Jaargang 116. Zondag, 31 Mei 1857. No. 65.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Reclames voor de Schutterij.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*; —

Gelet hebbende op het bepaalde bij art. 18 en 22 van Zijner Majesteits besluit van 28sten Junij 1828 (*Staatsblad* no. 42), waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de **COMMISSIE** van **ONDERZOEK**, bedoeld bij art. 15 der Wet op de Schutterijen van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17); —

Brengen bij deze ter kennis van de navolgende personen, te weten:

a) Degenen, welke in het vorige jaar om **LIGCHAAMSGEBREKEN**, **BROEDERDIENST** en andere redenen voorwaardelijk van de Schutterlijke dienst zijn vrijgesteld;

b) Degenen, welke uit andere plaatsen zich hier **MET DER WOON** hebben nedergezet, waaronder ook zijn [illegible]**TAIREN**, die hunne **PASPOOR**-[illegible] hebben, en zulks voor zoo verre zij zich in dit jaar ter inschrijving voor de Schutterij hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot vrijstelling of uitsluiting te hebben;

c) De zich in deze Gemeente gevestigd hebbende **VREEMDELINGEN**, mede voor zooverre zij zich in dit jaar ter inschrijving hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot vrijstelling of uitsluiting te hebben.

Dat gemelde COMMISSIE tot het onderzoek van — en de beslissing omtrent de REDENEN van VRIJSTELLING of UITSLUITING van de SCHUTTERLIJKE DIENST, voor bovengemelde personen, zitting zal houden in de Zaal van den Militieraad, in het Raadhuis op DINGSDAG den tweeden Junij 1857, des voormiddags van half tien tot twaalf uur.

De bovengemelde personen, die vermeenen mogten redenen tot vrijstelling te hebben, worden ten ernstigste aangemaand, om, op tijd en plaats voornoemd, voor gemelde Commissie te verschijnen; terwijl zij, welke niet voor de Commissie verschijnen, gehouden worden geene redenen tot vrijstelling te hebben, en bij de Schutterij moeten worden ingelijfd.

GRONINGEN, 25 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PASPOORTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* geven door deze kennis aan de **MILICIEN-VERLOFGANGERS** dezer Gemeente, van de ligting van **1852**, dat de **PASPOORTEN** van de **3de**, **7de** en **8ste** Regementen **Infanterie**, van de **1ste** en **2de** Regementen **Vesting-artillerie**, van het Bataljon **Mineurs en Sappeurs** en van het Regement **Grenadiers** en **Jagers**, DAGELIJKS, des voormiddags van negen tot half twee, behalve des Zondags, ter SECRETARIJ door hen kunnen worden afgehaald.

GRONINGEN, 30 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 23sten Mei 1857, executoir en invorderbaar verklaard 4de kwartaals KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar $18\frac{56}{57}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende, hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 29 Mei 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 23sten Mei 1857, executoir en invorderbaar verklaard 2de AANVULLINGS-KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar $18\frac{56}{57}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45, § 1 der wet op de Personele Belasting van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 29 Mei 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

De ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* heeft bepaald, dat de **KAMER VAN VACANTIE** voor het loopende jaar hare GEWONE TEREGTZITTINGEN zal houden:

ter behandeling van **BURGERLIJKE** en **HANDELSZAKEN**, op den **10den** en **24sten Julij**, den **7den** en **21sten Augustus**, en van **STRAFZAKEN** op den **9den** en **23sten Julij**, den **6den** en **20sten Augustus**, telkens des voormiddags te half tien.

De Griffier der Regtbank voornoemd:
DE SAVORNIN LOHMAN.

De COMMISSIE VAN ONDERWIJS in de Provincie Groningen vergadert voor het afnemen van **Rang-Examens** op VRIJDAG den [illegible] Junij, des morgens te acht uur precies, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich dan willen laten Examineren, gelieven hunne Getuigschriften van goed gedrag, hunne Geboorte-Acten, en, zoo zij die bezitten, hunne Acte van vroeger afgelegd Examen, *franko*, vóór den 15den Junij, in te zenden bij den Schoolopziener van hun District, met duidelijke opgave welk Examen zij nu verlangen af te leggen.

GRONINGEN, 20 Mei 1857.

De Commissie van Onderwijs in de Provincie Groningen,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Brieven uit New-York behelzen opmerkelijke bijzonderheden wegens den tegenwoordigen toestand van Utah, waar het hoofd van de secte der Mormonen, *Brigham Young*, tegen den wil van de regering der Vereenigde Staten, de functiën van gouverneur uitoefent, tot welke hij voor den tijd van vier jaren benoemd was, maar bij het eindigen daarvan verklaard had niet door iemand van eene andere geloofsbelijdenis te willen vervangen worden. De voormalige president *Pierce* heeft zich in dit geschil niet willen mengen en die taak voor zijnen opvolger overgelaten, die thans, naar men zegt, de toevlugt tot krachtige maatregelen nemen wil, om het gezag van het wettig bewind in dat gewest te herstellen.

Volgens latere berigten, is de gouverneur *Young* uit Utah verdreven. De Mormonen hebben alzoo hun hoofd verloren. In figuurlijken zin was dit reeds sedert lang het geval.

De onnatuurlijke leer der Mormonen krijgt toch nog altijd nieuwen aanhang. Den 25sten April kwam er door Buffalo een trein met 500 Zweedsche en Noorweegsche Mormonen op weg naar het beloofde land Utah. Vrouwen en kinderen bevonden er zich, in evenredigheid tot de mannen, veel onder. De vrouwen zullen voorzeker met opene armen worden ontvangen, daar de mannen in Utah die elk vaak tot vijftig en meer vrouwen hebben, toch nog altijd er op uit zijn meer in hun huis op te nemen.

— De heer *Lipscomb*, kandidaat als vertegenwoordiger in het congres voor het district Richmond, in Virginië, belooft zijnen medeburgers, dat, als hij verkozen wordt, »hij den eersten den besten noordelijken schurk, die het zou wagen, eene beleedigende redevoering tegen de slavernij te doen, met de hondenzweep zal afranselen, en dat hij voornamelijk wenscht, *Burlingame* de ribben te smeren," en hij belooft hem zelfs erger te zullen behandelen, dan »de betreurde *Brooks* den ouden *Sumner* gedaan heeft." Wat zeggen onze lezers van zulk eene aanbeveling. En wat nog het ergste is, ze zal waarschijnlijk doel treffen, want een voorstander der slavernij te zijn geldt in Virginië voor een der eerste deugden in een volksvertegenwoordiger.

RUSLAND.

Aan de vreemdelingen die te Kroonstad aankomen, wordt gratis een gedrukt berigt uitgereikt, waarin hun wordt medegedeeld, wat zij te weten noodig hebben om in Rusland te kunnen vertoeven. Over het geheel heeft men veel meer oplettendheid voor reizigers dan ooit te voren daar het geval was, en ook in dit opzigt is merkbare vooruitgang te bespeuren.

— De zucht om partikuliere maatschappijen in actiën daar te stellen, schijnt in Rusland uit het westen van Europa overgewaaid te zijn. Het gouvernement wordt dagelijks bestormd met aanvragen tot concessiën van allerlei aard, zóó zelfs, dat de tijd bijna ontbreekt om al die aanvragen behoorlijk te onderzoeken. Vooral in spoorwegen is de speculatiezucht zeer groot.

DUITSCHLAND.

De officiële bekendmaking der verloving van prins *Frederik Willem* van Pruissen geeft een Pruissisch dagblad aanleiding tot de volgende ontboezeming: »Een heerlijk licht bestraalt Pruissen. Dank zij daarvoor de voorzigtige en wijze staatkunde van onzen Koning en Heer. Het gansche land kan een jubelkreet doen opgaan, want groote dingen zijn verworven, zonder dat wij noodelooze troepenmarschen bevolen, millioenen nutteloos weggeworpen hebben. De staatkunde van onzen Koning heeft Pruissen niet van Europa afgezonderd, zoo als van velerlei zijden zoo dikwijls gebeuzeld is. Wij zien hier de toenadering van Frankrijk, ginds de verbindtenis met Engeland, de twee groote mogendheden, welke over de lotgevallen van Europa en van nog meer dan dat beslissen. Het zwaartepunt van Duitschland zal altijd weder te Berlijn te zoeken zijn, waar magt en beleid hunnen invloed doen gelden, zonder dat men zich door ijdele smaadredenen en verdenkingen van het spoor laat leiden, zonder dat men het volk met zich zelven gestrooiden wierook benevelt. Onze geldmiddelen zijn goed geregeld, ons leger maakt den trots der natie uit, ons schoolwezen strekt allen tot voorbeeld, aan de kerk is vrije beweging geschonken, tribune en drukpers brengen in alle staats-aangelegenheden openbaarheid aan. Dat is iets groots, hetwelk ons het voorgevoel van iets nog grooters voor de monarchij des grooten *Frederiks* geeft.

»Met vreugde begroeten wij de gebeurtenissen der jongste weken. Mag de Europesche vrede verzekerd blijven, dan is hij zulks, met Gods genadigen bijstand, alleen door eene zoodanige politiek. Onze Koning heeft den weg ingeslagen, voor welken wij hem luide moeten danken. Zóó verbreidt zich, zonder verkwisting en deficit, zonder teleurstelling en bedelarij om lof, eene steeds grootere welvaart over ons land, welks zegeningen geheel Duitschland ten goede komen, want zij zijn werkelijk voorhanden en bestaan niet slechts alleen op het papier.

»De verloving van Z. K. H. prins *Frederik Willem* van Pruissen met de koninklijke prinses van Groot-Brittanje geeft ons deze vaderlandsche woorden in de pen. Zoo God wil, brengt deze hoogst verblijdende gebeurtenis Pruissen, — ja het geheele Duitsche vaderland, — de volheid des voorspoeds aan."

— Dezer dagen is te Munchen een kleinood aan het licht gekomen, dat, uit een geschiedkundig oogpunt, groote waarde heeft: een sierlijk bewerkte gouden ring namelijk, waarvan de met een robijn gesloten hoep een kruis voorstelt, met de zinnebeelden van Christus laatste lijden versierd. Aan de binnenzijde van den ring leest men deze woorden: *D. Martino Luthero Catharina a Bora*, en op een der zinnebeelden: 13 *Junii* 1525. Het is dus, althans daaromtrent schijnt geen grond tot twijfel te bestaan, de bruidsring, den grooten Hervormer door *Catharina van Bora*, met wie hij zich den 27sten Junij van genoemd jaar in den echt verbond, geschonken. Men hoopt dat dit kostelijk overblijfsel uit de bijzondere handen, in welke het zich thans bevindt, in de eene of andere openbare verzameling zal overgaan.

— Uit Hamburg wordt het volgende gemeld: Het getal der Duitsche landverhuizers, die zich in onze haven naar de verschillende Amerikaansche koloniën komen inschepen, is zoo aanzienlijk, dat onze zeil- en stoomschepen niet voldoende zijn om in de behoefte te voorzien. De vrachtprijzen zijn dien ten gevolge aanmerkelijk gerezen, en onze reeders hebben een aantal geschikte vaartuigen uit vreemde havens moeten ontbieden. Op één dag zijn alhier 3250 personen ingescheept, meerendeels herkomstig uit Mecklenburg en de nijvere districten van Bohemen. Te bejammeren is het dat Hamburg niet toegetreden is tot de groote munt-overeenkomst, te Weenen vastgesteld. Zulks zoude in deze gevallen veel gemak opleveren.

— In de hertogdommen Coburg en Gotha heerscht tegenwoordig eene groote opgewondenheid, ter zake van een plan tot vereeniging dier beide hertogdommen; Coburg is kleiner doch rijker dan Gotha; nu vreest men in Coburg, bij zoodanige vereeniging te zullen verliezen. Reeds is uit de stad Coburg een adres ingediend aan den hertog, om het dreigend gevaar af te wenden. De adressanten, velen in getal en allen tot den gegoeden stand behoorende, beroepen zich op de verklaring van den hertog, dat hij de onafhankelijkheid van hun vorstendom steeds zou handhaven. De landdag van het hertogdom Gotha heeft reeds in de vereeniging toegestemd.

— De Keizer van Oostenrijk heeft eene nieuwe en zeer belangrijke amnestie verleend. De in beslag genomen goederen van door den krijgsraad veroordeelden zullen aan de eigenaars of hunne erven worden teruggegeven, terwijl aan de voortvlugtige militairen de vrije terugkeer in het land is toegestaan; altijd onder beding, dat het verlangen daartoe aan de regering worde kenbaar gemaakt. Dit zelfde geldt ook van de civiele personen die uitlandig zijn en die wenschen in hun vaderland terug te keeren.

GROOT-BRITTANJE.

In de zitting van het Lagerhuis van j.l. Maandag is de beraadslaging over het budget van oorlog voor het loopende jaar aangevangen. De heer *Williams*, die steeds voor besnoeijing der staatsuitgaven pleit, zeide dat er in Engeland, sedert het eindigen der oorlogen met Frankrijk tot aan den oorlog met Rusland, nog nooit zoo buitensporig veel geld voor het krijgswezen aangevraagd was als bij de nu voorgedragen begrooting; vroeger bedroeg het zeven en een half, nu elf en een vierde millioen pond sterling. Hij stelde daarom voor, het budget aan een commissie te verzenden tot voorloopig onderzoek.

Daar dit voorstel door geen enkel lid ondersteund werd, is het zelfs niet in beraadslaging gekomen.

Lord *Palmerston* zeide, dat het gouvernement bij het beheer van 's lands gelden de spaarzaamheid nooit uit het oog verloor, en dat Engeland de groote staande legers, met welker onderhoud de staten van het vasteland hunne beste krachten in vredestijd uitputteden, niet behoefde; maar hij achtte het een duren pligt voor het gouvernement, 's lands verweringsmiddelen steeds in een bruikbaren staat te houden, en ze op zulk eenen voet te brengen, dat zij bij het oprijzen van onvoorziene gevaren snel versterkt en uitgebreid zouden kunnen worden. »Ik wil niet zeggen (vervolgde de minister) dat er bij mij eenige twijfel aan het behoud des vredes bestaat; maar evenwel moet ik doen opmerken dat Engeland in eene gesteldheid verkeert, welke bijzondere zorg voor onze verdedigingsmiddelen vereischt. In onze onmiddellijke nabijheid toch hebben wij eene mogendheid, die eene groote krijgsmagt te land en ter zee heeft, die ons in de sterkte der landmagt ver overtreft, en in die der zeemagt bijkans evenaart.

»Hierbij moeten wij in het oog houden, dat de vooruitgang van onzen tijd groote verandering in de wijze van oorlogvoeren te land en ter zee heeft gebragt. Door de verbeteringen in den scheepsbouw en in de vervaardiging der werptuigen is de onderlinge verhouding van landen, die zoo digt aaneen liggen, geheel veranderd. Wanneer Engeland voorheen met Frankrijk in oorlog geraakte, was er geen ander middel om ons aan te vallen, dan een groot aantal zeilschepen in de Fransche havens van het Kanaal bijeen te brengen; dit kon natuurlijk niet heimelijk of eensklaps geschieden, maar moest in Engeland bekend worden lang vóór dat die schepen konden uitloopen; zoo kon Engeland tijdig en zonder moeite maatregelen nemen om het gevaar af te keeren. Thans is het geheel anders gesteld. Frankrijk heeft te Cherbourg ten allen tijde de middelen vereenigd om eene groote zeemagt uit te zenden. De schepen, die thans gebouwd worden, zijn zoo groot, dat er 1000 of 1200 man troepen op éénen bodem kunnen worden overgevoerd, waartoe vroeger minstens drie of vier schepen noodig waren. Ons land is voor de verdediging zeer gelukkig gelegen; maar het zou roekeloos handelen, indien het zich nu nog geheel en uitsluitend verliet op zijne strijdmiddelen ter zee: wij moeten binnen-'slands middelen hebben om ons altijd te verdedigen, ook zelfs in geval onze zeemagt niet bij de hand was of faalde."

Daarop volgde eene langdurige discussie, waarin echter de door lord *Palmerston* op den voorgrond gestelde beginselen niet ernstig betwist werden. Een aantal belangrijke posten werden bewilligd, en de verdere beraadslaging tot de zitting van den 29sten dezer verschoven.

— Al de petitiën tegen gedane verkiezingen van Parlementsleden zijn nu bij het Lagerhuis ingekomen en betreffen niet minder dan 99 leden, door 51 verschillende kiescollégiën benoemd, namelijk 38 in Engeland, 2 in Schotland en 11 in Ierland. Onder de verkiezingen welker wettigheid betwist wordt behooren die van den heer *R. Osborne*, secretaris der admiraliteit, voor Dover, en van den heer *Labouchere*, secretaris van staat voor koloniën, voor Taunton.

— Het geneeskundige tijdschrift de *Lancet* meldt, dat er eene maatschappij van actiën opgerigt is om Londen van onvervalscht meel en brood te voorzien. Een molen is reeds aangekocht. De bakkerij zal op den grootsten voet ingerigt, en de geheele instelling, om het publiek den zekersten waarborg te geven, onder opzigt van den scheikundige dr. *Hassall* geplaatst worden.

— Berigten van de Kaap de Goede-Hoop van den 5den April melden, dat, ten gevolge van de krachtige maatregelen, die de gouverneur had genomen, de vrees voor verstoring der rust aan de grenzen van het Kafferland geheel geweken was.

FRANKRIJK.

Het Wetgevend Ligchaam heeft zich in zijne zitting van j.l. Maandag, na eene korte discussie, vereenigd met het wetsontwerp waarbij het gouvernement gemagtigd wordt om van de dienstpligtigen van het jaar 1857 honderdduizend bij de land- en zeemagt in te lijven. Tot nog toe was de jaarlijksche ligting in vredestijd nooit grooter dan tachtigduizend man geweest.

Het heeft bij velen een' ongunstigen indruk gemaakt, dat niettegenstaande het herstel des vredes, de verpligting om de wapenen voor het land te dragen, zwaarder gemaakt werd; en de rapporteurs, hoe gunstig ook voor het gouvernement gestemd, hebben niet kunnen nalaten in hun verslag mede te deelen, »dat de voordragt eenige ontroering in de vergadering heeft veroorzaakt."

Behalve eenige ontwerpen van spoorwegen, is in de zitting van Dingsdag ook het subsidie van 12 millioen francs aan Parijs voor de daarstelling van den *boulevard Sebastopol* aangenomen, ofschoon door den heer *Desmolles* geklaagd is over de gunst, daardoor aan de hoofdstad verleend ten laste der provinciën,

en in 't algemeen over de ligtvaardigheid, waarmede door de gemeentebesturen al te grootsche werken worden ondernomen.

— De *Moniteur* berigt dat te Fontainebleau in bijzijn des Keizers proeven met eenen door stoom gedreven ploeg genomen zijn, en dat de uitslag daarvan veel goeds voor den landbouw belooft.

— Te Parijs heeft zich eene R.-Katholijke vereeniging gevormd met het doel om de pogingen tot uitbreiding van het Protestantismus in Frankrijk tegen te werken; zij heet de vereeniging van den H. Frans van Sales, en heeft den heer *de Ségur*, eenen prelaat van de pauselijke huishouding, aan haar hoofd. Het aantal Protestanten in Frankrijk bedraagt slechts 770,000 op eene bevolking van te zamen zesendertig millioen zielen.

— De baron *Gros* is Woensdag van Toulon naar China vertrokken.

— De oorlog met de Kabylen is reeds begonnen. Uit Algiers wordt gemeld, dat op den 22sten dezer de stad Djemma-Saharidje zich aan de Fransche troepen heeft onderworpen. In den ochtend van den 24sten ondernam het Fransche leger van drie zijden een' aanval op de Beni-Raten; na twee uren strijdens waren de Franschen meester van de hoogten; de voorposten stonden nabij Kabylië. Het verlies aan de Fransche zijde is onbeduidend.

BELGIË.

De regterzijde in de Kamer van Volksafgevaardigden heeft, zooals trouwens reeds lang vooruit te zien was, eene belangrijke zege behaald. In de zitting van Woensdag zijn de artt. 71 en 78 van het ontwerp van wet betreffende de openbare liefdadigheid, waarin het gansche beginsel der wet ligt opgesloten, aangenomen met 60 tegen 41 stemmen, nadat alvorens met even zoo vele stemmen verworpen waren de van liberale zijde op deze artikelen voorgestelde amendementen.

De zitting was overigens door eene ernstige gebeurtenis gekenmerkt. Door een lid van de liberale partij was twijfel geopperd of wel de godsdienstige stichtingen zich gedragen naar de voorwaarden, die haar door de wet zijn opgelegd en van welke haar bestaan moest afhangen.

Ten einde nu het verzet van die stichtingen tegen de wettelijke voorschriften te regtvaardigen, voerde een der woordvoerders van de clericale partij, de heer *Malou*, aan, dat sedert het liberaal ministerie des heeren *Frère-Orban*, die instellingen genoodzaakt waren zóó te handelen, om zich te onttrekken aan de buitensporige eischen van dat kabinet, welke eischen de heer *Malou* in herinnering bragt.

Hij was stellig niet bedacht op het verpletterende antwoord, dat de heer *Frère*, op deze wijze aangevallen, hem gaf. Deze afgevaardigde en oud-minister toonde aan, dat de beweerde onwettige eischen onder zijn ministerie nooit waren gedaan, maar dat zij uitgingen van één enkel ten eenenmale clericaal kabinet, van het kabinet *d'Anethan*, waarvan de heer *Malou* zelf lid was. »Gij ziet het," riep de heer *Frère* uit, na zijne verontwaardiging te hebben te kennen gegeven over de taktiek zijner tegenstanders, die op het liberale ministerie het schandelijke hunner eigene daden trachten te werpen, »gij ziet het, *de regterzijde speelt comedie!*" Deze woorden veroorzaakten eene groote beweging. De clericale partij stond als één man op en verlangde op onstuimige wijze dat de redenaar tot de orde zou worden geroepen. De heer *Frère* trok evenwel zijne woorden niet terug en herinnerde, dat toen hij voor eenige dagen schandelijke feiten aanhaalde die in de godsdienstige stichtingen en instellingen van liefdadigheid voorvielen, en men hem daarover schold en beleedigde, hij niet verlangde dat zijne aanvallers zouden worden tot de orde geroepen. Daverende toejuichingen, verscheidene malen herhaald, volgden op de rede van den heer *Frère*.

»Doe de tribunes ontruimen!" beval de voorzitter.

Het publiek gaf over dit besluit luide zijne afkeuring te kennen, en het tooneel, dat zich nu voordeed, had veel van eene Engelsche *meeting*. Te midden van onbeschrijfelijke verwarring, van een woordenstrijd, waaraan bijna alle leden tegelijk deel namen, gedreven door hartstogten, zoowel van verontwaardiging als van haat, werden de tribunes door de hoorders schoorvoetende geruimd, en onmiddellijk daarna werd de zitting geschorst.

Dit alles geschiedde binnen het gebouw van de hoogste wetgevende magt des lands. Maar daar buiten ook stond eene digt opeengepakte massa op het plein voor het gebouw en wachtte den heer *Frère* af, wien men bij zijn vertrek uit de vergadering een openbaar blijk van hulde gaf.

De pauselijke nuntius, mgr. *Gonella*, die de zitting had bijgewoond, werd bij het verlaten van het gebouw gedurende verscheidene minuten achtervolgd en uitgejouwd; door deze manifestatie verschrikt, keerde de nuntius naar het paleis terug, waar hij het eerst werd aangesproken door den burggraaf *Vilain XIIII*, den minister van buitenl. zaken. De minister verliet het paleis, den vertegenwoordiger van Rome den arm gevende; de menigte eerbiedigde deze bescherming, en geene enkele vijandige demonstratie werd herhaald.

Alstoen begaf de menigte zich, onder het zingen der Brabançonne, naar de woning van den heer *Frère*; daar deed zij de lucht van talrijke vivats weergalmen en verwijderde zich vervolgens rustig.

Al de troepen werden geconsigneerd, de posten versterkt, de rondes der politie verdubbeld; doch daar er geene nieuwe manifestatie plaats vond, werd het consigne der troepen te 6 uur 's avonds opgeheven.

Na afloop van de zitting der Kamer hebben zich al de ministers naar Laeken begeven, waar onder 's Konings voorzitting een kabinetsraad is gehouden.

De liberale dagbladpers is zeer uit het veld geslagen over de aanneming der beide artt. 71 en 78, en begrijpt niet, hoe het mogelijk is, dat in het vrije België, 't welk, sedert de regering van *Karel V*, voortdurenden strijd heeft gevoerd tegen ultramontaansche overheersching, een aantal van 60 afgevaardigden heeft kunnen worden gevonden, die het doodende beginsel der suprematie van de kloosters openlijk als waarheid hebben durven verkondigen, en mede willen werken tot het herstel van de doode hand. Volgens die bladen, is hetgeen thans is geschied een terugtred, die ver achterwaarts zal voeren en is het eene treurige verloochening van een vredelievenden strijd van 25 jaren, en van de grondslagen, waarop het staatkundige gebouw in 1830 is gevestigd.

De clericale bladen laten zich hunnerzijds op eene heftige wijze uit tegen de liberale vertegenwoordiging die zich volgens hen op eene zoodanige wijze heeft aangesteld, dat zij zelve de nationale representatie aan den algemeenen hoon en verachting heeft prijsgegeven. Het clericale hoofdorgaan spreekt aldus:

»Weet gij, wat er van deze eindelooze discussie komen zal? De verlaging van het steeds dieper en dieper zinkende wetgevende gezag. Gij zult niet komen tot *de ontbinding van het Parlement*, welke in de gegevene omstandigheden strijdig zou zijn met het gezond verstand, zoowel als met de beginselen eener gezonde redeneerkunde, maar daarentegen zult gij verkrijgen *de ontbinding van den parlementairen invloed*. Aan de zoogenaamde liberalen moet het worden geweten, dat het *prestige* der nationale vertegenwoordiging meer en meer verdwijnt. Met walging vraagt het geheele land zich zelf af, wat er toch voor goeds kan uitgaan uit een winkel, in welken laster en logen burgerregt hebben erlangd en waarin alle mogelijke schandalen zich luide doen hooren. Welke zedelijke kracht kan er worden toegekend aan de wetten van allerlei aard, zoolang het droefgeestig-aandachtige publiek eenige waarde gaat hechten aan uwe verachtelijke kleingeestige aanmerkingen, en niet meer achting zal betoonen voor het gezag, waarmede gij zijt bekleed, dan gij zelven daarvoor aan den dag legt. Gij zijt het, die altijd en in den waren zin des woords aanleiding geeft tot ontbinding, in de Kamer zoowel als buiten de Kamer."

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag den 27sten Mei.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling der jagt en visscherij, en wel over artikel 41.

De *minister van justitie* bespreekt de amendementen van den heer *Sander*, op de artt. 41—44 der wet, betrekking hebbende op het strafstelsel; op sommige punten kan hij toegeven of meent hij, dat het voorgedragene niet zoo geheel afwijkt van het voorstel der Regering; op andere punten is hij bereid, om verduidelijking aan te brengen, of de gerezen bezwaren uit den weg te ruimen, terwijl in meerdere opzigten de minister zijn stelsel blijft verdedigen.

De heer *Sander* licht nog kortelijk de strekking zijner amendementen toe en verklaart daarbij met genoegen te hebben bemerkt, dat de meerderheid der Kamer zijn stelsel deelt. Hij komt nog terug op hetgeen Zaturdag l.l. is voorgevallen, daar hij het zou betreuren, wanneer de aanneming zijner amendementen de intrekking der wet ten gevolge zou hebben. Hij besluit met den wensch, dat de minister verklare op zijne bedreiging terug te komen en de intrekking der wet niet meer afhankelijk te maken van het lot zijner amendementen.

De *minister van justitie* zegt, geene bedoeling gehad te hebben om den heer *Sander* hard te vallen; het is ook niet zoo zeer de straffen waartegen hij zich verzet heeft, maar hij zag op tegen de moeijelijkheid der discussie bij eene dadelijke behandeling der amendementen. Hij wenscht dus nog nader, tot wegneming van misverstand, te verklaren, dat zijn voornemen nimmer geweest is de wet in te trekken, maar wel, dat hij verlangd heeft, dat er een voorloopig onderzoek zou worden ingesteld.

De heer *Godefroi* ondersteunt het zamenstel der strafbepalingen door den heer *Sander* voorgedragen en verdedigt die in een uitvoerig juridiek betoog, waarin hij aantoont, dat de straffen van het ontwerp te streng zijn en niet in verhouding staan tot den aard van het misdrijf.

Na eenige verdere woordenwisseling komt het amendement van den heer *Sander* op art. 41 in stemming en wordt het *aangenomen* met 44 tegen 4 stemmen. — (*Tegen:* de heeren *van Lijnden*, *van Heiden Reinestein*, *Mackay* en *van Reede van Oudtshoorn*.)

Hierdoor komt het regeringsartikel te vervallen en luidt het nieuwe artikel 41 aldus: »De overtredingen dezer wet en der verordeningen in artt. 9, 10 en 11 bedoeld, worden, behoudens het bepaalde in de twee volgende artikelen, gestraft: de jagtovertredingen met eene boete van tien tot twintig gulden, de visscherij-overtredingen met eene boete van drie tot tien gulden.

»Indien de overtreding enkel bestaat in het niet op de eerste vordering vertoonen van de reeds verkregen acte, kostelooze vergunning, het consent of de buitengewone magtiging, wordt eene boete opgelegd van drie gulden in zake van jagt, of van één gulden in zake van visscherij.

»De verbeurdverklaring van het geoorloofde jagt- of vischtuig en andere voorwerpen, in art. 46 *c* opgenoemd, wordt in de gevallen van het 2de lid van dit artikel niet toegepast."

Alsnu komt art. 42 met het daarop voorgestelde amendement van den heer *Sander* in behandeling.

De heer *v. d. Linden* wenscht nog verder te gaan dan de heer *Sander* en de gevangenisstraf, die door dezen nog als facultatief was behouden, geheel te hebben afgeschaft; hij stelt een amendement in dien zin voor.

De *minister van justitie*, die voor het behoud van de gevangenisstraf als regel is, verklaart zich tegen het amendement van den heer *van der Linden* nog meer dan tegen dat van den heer *Sander*.

Na gevoerde discussiën over dit punt, werd het artikel, gelijk dat door den heer *Sander* gewijzigd voorgedragen was, met 50 tegen ééne stem, die van den heer *van Heiden Reinestein*, aangenomen.

Daardoor luidt dit artikel nu aldus:

»Het dubbel der bij het vorig artikel bedreigde boeten, *met of zonder gevangenisstraf van ten hoogste zeven dagen*, wordt opgelegd wanneer de overtreding is begaan:

a. door een der beambten in art. 37 vermeld;

b. des nachts, waardoor verstaan wordt meer dan één uur vóór zonsopgang of na haren ondergang;

c. bij feitelijken wederstand tegen de bevoegde beambten, onverminderd de ter zake van dien wederstand, in gevolge het wetboek van strafregt, op te leggen straf;

d. door personen, die binnen de laatste twaalf maanden aan de overtreding voorafgegaan, wegens de overtreding der verordeningen op de jagt en visscherij zijn veroordeeld, of door vrijwillige betaling de vervolging hebben voorgekomen. Deze bepaling is niet toepasselijk op de gevallen van het 2de lid van art. 41;

e. met behulp van zoogenaamde afdraaijers, stokgeweren, of andere verbodene wapenen of middelen om den visch door bedwelming te vangen;

f. op de gronden en wateren omschreven bij artt. 12 *b* en 13 *b*.

»Dezelfde straf wordt opgelegd wanneer de overtreder tijdens de bekeuring bevonden wordt bij zich te hebben een of meer voorwerpen, bedoeld onder lit. *e* van dit artikel."

Een voorstel van den heer *van der Linden*, om de in de eerste alinea cursijf gedrukte woorden weg te laten, werd met 34 tegen 17 stemmen verworpen, terwijl een amendement van den heer *van Eck*, om uit de bepaling onder lit. *d* weg te nemen de woorden *overeenkomstig artikel* 52 (de transactie betreffende), zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

Artikel 43 van het wets-ontwerp werd, gelijk het door den heer *Sander* was voorgesteld, met algemeene stemming aangenomen. Het luidt aldus:

»Eene geldboete van veertig tot zestig gulden, met of zonder gevangenisstraf van zeven tot veertien dagen, wordt opgelegd:

a. wanneer de overtreder tijdens de bekeuring vermomd, zwart of op eenigerlei wijze onkenbaar gemaakt is, of een valschen naam heeft opgegeven;

b. wegens het bezigen of in het veld bij zich hebben van tirassen;

c. wanneer de overtreding is begaan bij vereeniging van meer dan vier personen.

»De straf wordt verdubbeld in de gevallen van het voorgaande artikel."

Art. 44, bepalende dat een veroordeelde tot geldboete, of tot uitlevering van verbeurdverklaarde voorwerpen of de kosten van het geding, niet binnen ééne maand daaraan voldaan hebbende, door *gevangenzetting* tot de voldoening zal worden genoodzaakt enz., werd door aanneming van een ander artikel van den heer *Sander* met 45 tegen 6 stemmen, aldus veranderd:

»Bij elke veroordeeling wordt tevens door den regter bepaald, dat indien de veroordeelde twee maanden na daartoe te zijn aangemaand, in gebreke blijft, de boeten of geregtskosten te voldoen, of de verbeurdverklaarde voorwerpen uit te leveren, of de daarvan bij de schatting of het vonnis, overeenkomstig art. 46 bepaalde geldswaarde te voldoen, de opgelegde straf door gevangenisstraf zal worden vervangen.

»De duur dezer gevangenisstraf is, in de gevallen van art. 41 van drie tot zeven dagen, in die van art. 42 van zeven tot veertien dagen, in die van art. 43 van veertien dagen tot eene maand.

»De gevangenisstraf en die, krachtens art. 43 op te leggen, mogen te zamen den duur van zes weken niet te boven gaan."

Na de aanneming van art. 45, gewijzigd door den heer *Sander* aldus voorgedragen:

»Bij zamenloop van meerdere door denzelfden persoon of dezelfde personen gelijktijdig begane overtredingen wordt slechts ééne straf toegepast, en wel de zwaarste, indien verschillende straffen zijn bedreigd.

»Het vorenstaande is niet toepasselijk op de overtreding van art. 2 eerste lid, welke altijd afzonderlijk wordt gestraft."

ging de Vergadering over tot de behandeling van art. 46, die zij op morgen zal voortzetten.

Zitting van Donderdag den 28sten Mei.

Is ingekomen een wets-ontwerp tot vaststelling der raming van ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van marine voor 1857.

De Vergadering heeft heden de beraadslagingen over het wets-ontwerp regelende de jagt en visscherij voortgezet.

Op art. 46, behelzende voorschriften omtrent verbeurdverklaringen, de wijze van inbeslagneming, de taxatie, enz., stelt de heer *van Reede van Oudtshoorn* eenige wijzigingen voor, waarmede de Kamer zich zonder hoofdelijke stemming vereenigt.

De artt. 47, 48, 49 en 50, mede betrekking hebbende op de inbeslagneming niet alleen van het tuig, maar ook van het wild, den visch, enz., worden zonder beraadslaging goedgekeurd.

Art 51, over het toekennen van premiën aan de betrokken beambten voor bekeuringen wordt met 34 tegen 15 stemmen aangenomen, nadat daarover door den heer *van Eck* en den *minister van justitie* het woord was gevoerd.

Op art. 52, inhoudende bepalingen op welke voor bedreven jagt- of visscherij-overtredingen schikking kan toegelaten worden, ten einde door vrijwillige betaling eener te bepalen som de gevolgen der bekeuring te voorkomen, stelt de heer *Thorbecke* eene andere lezing voor, die na breedvoerige beraadslaging met 26 tegen 23 stemmen wordt verworpen, waarna het artikel van het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd.

Daarop stelt de heer *Godefroi* een nieuw artikel voor, te voegen achter het vorige, aldus luidende:

»Onverminderd de bepaling van het voorgaand artikel, is, waar het geldt de daar bedoelde overtredingen, art. 254 van het Wetboek van Strafvordering toepasselijk, met dien verstande, dat de bekeurde de regtsvervolging kan voorkomen door vrijwillig het maximum der geldboete te betalen, met de kosten, en aan de verbeurdverklaring onderworpen voorwerpen af te geven of de waarde daarvan te voldoen."

dat met algemeene (49) stemmen aangenomen wordt.

De artt. 53 tot en met 57 worden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Een nieuw artikel vóór het slot-artikel van het ontwerp door den heer *Sander* voorgedragen en luidende:

»De bepaling van art. 1 der wet van den 29sten Junij 1854 (*Staatsblad* no. 103) is van toepassing op de overtredingen van deze wet en van de in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen."

wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De Vergadering keert daarop terug tot art. 40, waarvan de behandeling was uitgesteld, en vereenigt zich daarmede, even als met art. 52 en den considerans, zonder hoofdelijke stemming.

Het wetsontwerp regelende de jagt en visscherij wordt daarop met 38 tegen 12 stemmen aangenomen.

(*Tegen:* de heeren *van Nispen van Sevenaer*, *Strens*, *van der Linden*, *Hoynck van Papendrecht*, *Taets van Amerongen*, *van Hoëvell*, *van Eck*, *Thorbecke*, *Anemaet*, *Westerhoff*, *Dullert* en *Storm*.)

De Kamer heeft daarop hare zittingen verdaagd tot den 16den Junij aanstaande, maar daarenboven den voorzitter gemagtigd om, bijaldien op dat tijdstip onverhoopt geene genoegzame werkzaamheden voorhanden mogten wezen, het einde van het reces eenige dagen later te bepalen. Het daartoe strekkende voorstel van den voorzitter wordt met 37 tegen 12 stemmen aangenomen. Zij die zich daartegen verklaarden, verlangden den 16den Junij bepaaldelijk aangewezen als den dag waarop de Kamer hare werkzaamheden zou hervatten.

's GRAVENHAGE, 28 Mei.

Bij kon. besluit van den 17den dezer is bepaald, dat, bij afzonderlijke dagorder, zoo in Nederland als in Oost-Indië, eervol zal worden vermeld de luitenant ter zee der 1ste klasse *J. E. de Man*, ter zake van zijn gehouden gedrag als bevelhebber van het stoomschip *Celebes*, bij gelegenheid van de krijgsverrigtingen nabij Sintang (Borneo), op den 12den November 1856.

Bij kon. besluit van den 25sten is aan den heer jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als rijks-advokaat in de provincie Utrecht, en in zijne plaats benoemd de heer mr. *C. T.* baron *van Lijnden van Sandenburg*.

— Naar men verneemt, is aan den hoogleeraar *Oudemans* te Utrecht eene wetenschappelijke betrekking in Ned. Oostindië opgedragen.

— Uit Breda wordt aan de *Goessche Courant* gemeld dat dezer dagen in de gemeente Oudenbosch, binnen de muren van het aldaar bestaande klooster, eene geheime zeepziederij is ontdekt; er moet dan ook een groote voorraad zeep, benevens producten ter bereiding van dezelve, als potasch enz., gevonden zijn, met daarvoor dienstige toestellen. Alles is in beslag genomen en deze zaak zal wel voor vervolging vatbaar zijn.

AMSTERDAM, 29 Mei.

Gisteren morgen vertrok van hier naar Zaandam, de Fransche generaal *Cavaignac*, in gezelschap van twee aanzienlijke personen van hier, om de merkwaardigheden aldaar te bezigtigen, waaronder voornamelijk het huisje van Czaar *Peter den Groote*. Van Zaandam zijn zij per rijtuig naar Haarlem vertrokken.

— De Hollandsche maatschappij van wetenschappen te Haarlem heeft hare jaarlijksche algemeene vergadering gehouden op den 23sten dezer. Bij haar eeuwfeest, in Mei 1852, had zij twee prijzen uitgeloofd, den eenen van *f* 2000, toe te kennen aan de belangrijkste uitvinding, welke in het gebied der natuurkunde binnen de eerstvolgende vier jaren zou plaats hebben en aan haar zou worden medegedeeld, en eenen van *f* 1000 voor het uitmuntendste werk, dat in een of ander vak uit de natuurkundige wetenschappen, binnen gemeld tijdvak zou verschijnen en haar ter mededinging zou worden aangeboden. De eerstgemelde prijs is niet toegekend, daar de tot de kennis der maatschappij gebragte uitvinding niet viel binnen den gestelden tijd, maar van een vroeger tijdstip dagteekent. Eene commissie van deskundigen benoemd tot onderzoek en praeadvies omtrent de ingekomen werken voor den tweeden prijs, heeft voorgesteld dien te verdeelen tusschen twee der inzenders, aan wier werken door haar nagenoeg gelijke waarde werd toegekend, zoodanig, dat aan elk eene som van *f* 500 zou worden aangeboden. De directie der maatschappij heeft dit advies in zoo verre gevolgd, dat zij heeft goedgevonden beide auteurs te bekroonen, doch tevens om den prijs te verdubbelen, en alzoo aan ieder dezer de som van *f* 1000 aan te bieden. De bekroonden zijn de heeren *Alphonse de Candolle* te Genève, wegens de inzending zijner *Geographie botanique raisonné*, en dr. *Oswald Heer*, te Zurich, wegens zijne geschriften over de *Flora der tertiaire Formatie*. Bij die gelegenheid zijn tot buitenlandsche leden benoemd de heeren *Alphonse de Candolle*, *Foucault* en *Glasius*. Tot binnenlandsch lid is benoemd prof. *Buys Ballot*, te Utrecht.

NIEUWEDIEP, 27 Mei.

Zelden mogten de visscherlieden zich in zulk een voordeelig jaar verheugen als het tegenwoordige. Door veelal uitmuntend weder begunstigd, visschen zij, gedurende de laatste drie of vier maanden, met bijna onafgebroken geluk door. Belangrijk zijn dan ook hunne winsten die zij wekelijks kunnen overgaren, en eenvoudige eerlijke lieden zijnde, verzekert men, dat sommige Urker en Schokker visschers nu in staat zijn den achterstand van vroegere minder voordeelige jaren af te doen.

Uiterst gelukkig en voordeelig was de scholvangst; thans is het de schelvisch, die dagelijks in ontelbare massa wordt gevangen, en die, voor zoo verre hij hier wordt afgezet, gedroogd en naar Duitschland wordt verzonden, alwaar hij, even als hier de stokvisch, bij het pond verkocht, en, naar wij vernemen, voor eene lekkernij wordt gehouden.

HARLINGEN, 28 Mei.

De spoorweg-commissie heeft, naar wij vernemen, in eene l.l. Zaturdag gehoudene vergadering besloten, om zich bij een adres aan den gemeenteraad alhier te rigten, opdat de stad moge voorgaan met hare bijdrage voor den spoorweg en door hare meerdere of mindere medewerking als het ware den maatstaf geve, waarnaar de ingezetenen zich, bij de latere aanbieding der lijst van inteekening, een elk naar zijn vermogen, zullen kunnen rigten.

MEPPEL, 28 Mei.

De ijverige pogingen, die hier sedert eenige weken steeds door de heeren dr. *van Royen* en *Feddes* worden aangewend, om hier eene gasverlichting tot stand te brengen, blijven niet vruchteloos, maar vinden in tegendeel bij vele ingezetenen naar wensch bijval. Zoo nu ook het bestuur dezer gemeente deze belangrijke zaak met welgemelde heeren kan treffen, om ook de stadsverlichting door gas te doen vervangen, en dit is te hopen, dan blijft er geen twijfel over, of deze schoone verlichting zal weldra hier tot stand komen.

— Uit Koevorden wordt geschreven, dat in het naburige Laar een treffend ongeluk heeft plaats gehad. Een driejarig kind was op een grasperk blootshoofds in den heeten zonneschijn in slaap gevallen. Toen men het later vond, was het van alle bewustzijn beroofd en niet te wekken. Men haalde geneeskundige hulp; alle moeite was in den beginne vergeefs, eindelijk opende het de oogen, doch nu bleek helaas, dat zijne verstandelijke vermogens waren verdwenen. Waarlijk eene waarschuwende les voor velen.

GRONINGEN, 30 Mei.

Bij kon. besluit van den 21sten dezer is aan H. GRIMMIUS, ontvanger der directe bel. en acc. te Uithuizen, een pensioen verleend van *f* 953, wegens ouderdom en diensttijd.

Bij kon. besluit van den 24sten dezer is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zuidhorn, de heer W. C. VERSEPUT, commies der 1ste klasse van 's rijks belastingen te Amsterdam.

— Donderdag zijn voor de commissie uit het provinciaal geregtshof van Groningen tot het afnemen der notaris-examina geëxamineerd en toegelaten om naar het notaris-ambt te dingen: de heeren mr. J. W. VAN UILDRIKS, commies ter secretarij van

de gemeente Groningen; mr. J. P. A. Wintgens Tresling, advokaat te Scharmer; P. N. Müller, klerk en zaakwaarnemer te Onstwedde, en T. H. van Praag, te Zuidbroek.

— Bij besluit van den commissaris des Konings, is de kring, getrokken geweest rondom den stal van A. W. Veenstra, te Doezum, opgeheven, daar er sedert den 29sten Januarij l.l. geen ziekte heeft geheerscht.

— Gedeputeerde staten hebben bij besluit van den 28sten dezer de lijst van de hoogstaangeslagenen in de rijks directe belastingen in de provincie Groningen gesloten. Er waren tegen die lijst, zooals zij den 9den April door ged. staten werd vastgesteld, geene bezwaren ingediend. Intusschen is een persoon, K. L. Gaaikema te Niehove, van die lijst afgekomen en als 63ste aangeslagene daarop gebragt F. J. Meijer op den Stadspolder, wiens aanslag bedraagt f 528,72.

— Eergisteren diende voor de arrondissements-regtbank alhier de niet alleen in deze provincie, maar ook in Friesland en Drenthe bekende zaak tegen zekeren H. J. Wilkens, zaakwaarnemer alhier. Gemelde W. stond te regt als verdacht van er uitsluitend zijn bedrijf van te maken, om door het plaatsen van advertentiën in de couranten, dat bij hem geld te bekomen was, eenvoudige lieden te lokken, die geld behoefden op hypotheek voor gekochte of te koopen goederen, tot welk einde hij hen dan dadelijk eene schuldbekentenis voor zijn salaris in wettigen vorm liet teekenen, voorgevende deze aan den geldschieter te moeten vertoonen, altijd of althans meesttijds ten bedrage van één procent of meer; waartoe zij gebragt werden door hun eene lage rente enz. voor te spiegelen, en door de verzekering, dat zij niets schuldig zouden zijn, indien de geprojecteerde geldopneming niet volvoerd werd; welke laatste voorwaarde echter zeer zelden door W. nagekomen zou zijn, maar daarentegen gemelde schuldbekentenissen door hem werden geëndosseerd aan den schoenmaker H. J. I. alhier, die het bedrag daarvan des noods in regten invorderde. In genoemde zaak waren zestien getuigen gedagvaard. Nadat vooraf door den heer substituut-officier van justitie op eene krachtige en kernachtige wijze de schandelijke handelingen van den beklaagde waren blootgelegd, is door zijn edel achtbare gerequireerd tot schuldigverklaring van den beklaagde en veroordeeling van denzelven tot gevangenisstraf voor den tijd van [illegible] geldboeten, ieder van f 25 tot f 1500, en in de kosten van het geding. De uitspraak is over 14 dagen. Een groot publiek woonde deze teregtzitting bij. Er heerschte bij de behandeling diepe stilte, en met belangstelling werd dan ook in deze zooveel gerucht makende zaak, de krachtige en indrukwekkende taal van den substituut-officier aangehoord.

— Dezer dagen zijn in de handen van de justitie gekomen twee personen beschuldigd van schapendieverij. Sedert lang bleven deze zoo zeer gevreesde diefstallen voor het oog der justitie verborgen, doch eindelijk is het de waakzame agenten der justitie gelukt twee dezer misdadigers in handen te krijgen, 't welk voorzeker door de landbouwers met belangstelling zal worden vernomen.

— Van de 12 inzenders uit *Groningen*, op de tentoonstelling van landbouw en nijverheid der *Noorder afdeeling* van het genootschap ter bevordering van nijverheid, gehouden te *Warffum*, zijn bekroond: H. Deutgen, op een telegraaftoestel eene zilveren medaille; op eene verzameling globes de zilveren medaille van Z. M. den Koning; op een mundomotorium f 20,00; — S. Berghuis, op boetseerwerk eene zilveren medaille; op afbeeldingen longziekte eene bronzen medaille; op eene schilderij in olijverf f 15,00; op eene opgezette paauw f 5,00; — G. B. Soeders, op eenige werktuigen de bronzen medaille en f 10,00; — B. Huizing, op eene schilderij in olijverf, de bronzen medaille; — E. R. Fokkens, op paardentuigen de bronzen medaille; — J. v. d. Nap, op een wagen f 10,00; — en J. Rust, op eene chais f 7,50.

— Donderdag morgen omstreeks zes uur werd uit het Oosterdiep te Wildervank opgehaald het lijk van een manspersoon, 't welk bij onderzoek bleek te zijn dat van Willem Steenge Nieboer, laatst als dienstknecht aldaar woonachtig. Zijn meester vermiste hem sedert laatstleden Zondag en had te vergeefs naar de reden van zijn wegblijven onderzoek laten doen. Men denkt dat ook weder het misbruik van sterken drank de oorzaak is geweest van dit ongeluk.

— Woensdag heeft in het oosten van deze provincie een hevig onweder gewoed, waardoor onder anderen een paard is getroffen in het land van den landbouwer A. E. Bakker, halfweg Holwierde en Bierum. Er was uiterlijk geen spoor van beschadiging aan het dier zigtbaar.

— Men ontvangt thans van alle zijden de gunstigste berigten nopens den stand van de granen. De in de laatste dagen gevallen regen en de aanhoudende warmte hebben alle vrees voor het mislukken van den oogst doen verdwijnen.

In den loop dezes jaars is te Koppenhage een werk uitgegeven, getiteld: *Herinneringen uit de Poollanden door* Carl Petersen, van 1850—1855. De schrijver, die van 1850—1851 kapitein Penny vergezelde op diens expeditie om nasporingen betreffende Franklin te doen, en in 1853 deel nam in de Noord-Amerikaansche Poolexpeditie onder dr. Kane, spreekt daarin vroeger verspreide berigten tegen. Het gerucht, dat in der tijd verspreid is omtrent den moord van Franklin en zijne togtgenooten en het verbranden van het schip in den Omanaksund in September 1846, wordt door hem als geheel valsch voorgesteld. Het bleek hem dat de Eskimo's, die aan den Groenlander Adam Bek dit berigt zouden hebben medegedeeld, slechts van een schip hadden gesproken; dat de manschap daarvan niet is vermoord, en dat dit schip waarschijnlijk een Noord-Amerikaansch walvischvaarder, *North Star*, geweest is.

Ook omtrent de vermeende poolzee bestrijdt Petersen de algemeen verspreide meening. Hij gelooft niet, dat er eene bestaat, zoo als Kane vermoedt. Er wordt wel een Sond noordwaarts gevonden, dien men naderde, maar dit is, volgens hem, niet anders dan een stroom, en geen van Kane's medgezellen heeft ergens eene poolzee gezien. Hij zegt verder: »Wat Penny verteld heeft van zulk eene poolzee, is niets dan eene overdrevene schildering van zulk een stroom in het Wellington-kanaal; wat hij aanvoert van de warmte, die naar het noorden toenam, heeft geenen anderen grond, dan dat het zomer was, toen wij daar waren, en de weliger vegetatie, waarvan hij spreekt, bepaalt zich tot een enkelen grashalm, dien ik op een eiland in het Wellington-kanaal vond en hem bragt; de magerheid der witvisschen levert ook geen bewijs van eene altijd opene, met een milder klimaat en rijke vegetatie voorziene poolzee."

(*Alg. Konst- en Letterb.*)

KERK- en SCHOOLNIEUWS

'sGravenhage, 27 Mei. Het classicaal bestuur van 'sGravenhage heeft heden in overweging genomen de aanklagt der heeren Kraaijenbelt, Verhoeff en du Cloux tegen den heer Zaalberg, predikant alhier. Het classicaal bestuur heeft de klagers in hun eisch ontvankelijk verklaard, ofschoon de termen van het reglement op de kerkelijke tucht in deze eenigzins twijfelachtig waren; maar het bestuur heeft geoordeeld dat de klagt dezelfde was — en door geene nieuwe gronden ondersteund werd — als die welke reeds, naar aanleiding van de geschriften van ds. Zaalberg, tijdens zijn beroep naar deze gemeente was ingeleverd. Het bezwaar, toen ingebragt, was geacht niet te zijn van dien aard, dat het beroep geen gevolg kon hebben, en het classicaal bestuur heeft dus gemeend, dat het hier gold een *lis judicata*, weshalve het meende aan deze klagt geen gevolg te moeten geven.

— Woensdag zijn de zittingen van de Synodale commissie der Hervormde kerk gesloten.

Franeker, 27 Mei. Uit het bevorens medegedeelde twaalftal is heden door den kerkeraad der Hervormde gemeente geformeerd het volgend alphabetisch gestelde zes- en drietal: dd. P. Adema, A.z., te Dongjum; J. H. Gunning, Jr., te Blaauwkapel; W. Hoevers, te Gorredijk; J. Stemberg, te Renswoude; A. van Toorenenbergen, te Purmerend, en J. Wassenaar, J J.z., te Nijebaske. Drietal: dd. Gunning, Hoevers en van Toorenenbergen.

Holwierde, 29 Mei. In den namiddag van den 24sten dezer nam onze veelgeliefde leeraar dr. A. L. Poelman afscheid van ons, hebbende tot grondslag van zijne rede gekozen 1 Cor. 15: 1 en 2. — Ernstig en krachtig, duidelijk en hartelijk was de voorstelling van 't geen z.w.eerw. hier gewerkt had naar aanleiding van het tekstwoord. Groot was de indruk der uitgesprokene woorden. Wie er tegenwoordig is geweest zal getuigen van de wederkeerige liefde van leeraar en van gemeente.

Dat ook vooral de gemeente erkentelijk is voor het woord haar medegedeeld en den wandel in haar geleid, daarvan getuigen ook gewis een paar fraaije geschenken, z.w.eerw. op eene hartelijke wijze ter hand gesteld. De Heer der Kerk, wiens trouwe dienaar hij hier was, loone hem met Zijne gunst. Zijne gedachtenis blijft hier in blijde herdenking.

— Bij kon. besluit van den 17den zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten bij de Hervormde gemeenten te Ammerstol, op S. Essenius Greeff, kandidaat; te Bergschenhoek, op H. J. P. van der Linden, H.z., pred. te Polsbroek; te St. Maarten en Valkoog, op J. A. Snellebrand, th. dr., kandidaat; te Diever op C. Boon, pred. te Meppel, en te Gapinge, op J. J. Crébas, kandidaat; en bij de Evang.-Luth. gemeente te Culenborg, op W. F. Gohl, kandidaat.

Arum, 27 Mei. Gisteren had hier het vergelijkend examen plaats ter vervulling der vacature van onderwijzer dezer gemeente, ontstaan door het vertrek van A. Meeter, T.z., naar Alkmaar. Uit de 31 sollicitanten werd na geëindigd examen het volgende zevental opgemaakt, waaruit later de keuze zal geschieden: van der Feen, te Burgwerd, de Haan, te Leeuwarden, Krusinga, te Genum, van der Maën, te Bayum, Petten, te Kuinder, Roorda, te Holwerd en Sijbenga, te Terzool.

— In het stuk, betrekkelijk het schoolfeest, gehouden in de gemeente Marum, is, bij de opnoeming der dorpen waarvan de kinderen aan het feest deelnamen, het dorp *Nuis* abusivelijk niet vermeld.

(*Ingezonden.*)

Mijnheer de Redacteur!

In uw geëerd dagblad van Vrijdag las ik met diepe verontwaardiging een ingezonden stuk door R. geteekend, houdende dat de gasfabrijk zulk eene wijze daad gedaan had, om de stoomboot Eider, varende van Newcastle op Harlingen, aan te nemen voor het geheele jaar, om alhier steenkolen vrij aan wal te leveren, voor 9 £ per keel, om reden dat de vrachten zijn van £ 11 tot £ 13 en meer. Wanneer dit in waarheid bestond, was het voor de gasfabrijk eene voordeelige zaak, maar R. is niet op de hoogte van de scheepsvrachten van Newcastle op hier, en het ware beter geweest te zwijgen dan onwaarheid in een dagblad te schrijven, en wel omtrent zulk een teeder punt. Tot staving van dit mijn beweren diene, dat kapit. H. H. Kwint, kofschip Jantiena, alhier is gearriveerd van Newcastle met steenkolen beladen, voor de stoomsleepbootmaatschappij; dat hij met eene volle lading aan haren opslag gevaren is en aldaar gelost heeft voor de vracht van £ 10 per keel. Gemelde kapitein is hier nog aanwezig en ligt in lading naar Hull, en is wederom terugbevracht door den makelaar Bulsing van Newcastle op Groningen voor £ 10 per keel. Ziedaar geen £ 2 en meer verschil maar slechts £ 1 per keel. Maar wat zijn de gevolgen van die wijze daad? Heeft de gasfabrijk aan onze eigene gemeente wel gedacht (gesteld dat het schrijven van R. waarheid behelst), wat nadeel hieruit aan de stad onzer inwoning voortvloeit? Ik zal het kort aanstippen: vreemde cargadoors trekken de courtagie, de zeilmaker, touwslager, smid, koopman, bakker, slager, enz., kortom elk bedrijf wordt hierdoor benadeeld, en wanneer men dan in aanmerking neemt, dat er zoo veel voor de scheepvaart gedaan wordt, en dat de groote schepen hier bijna nooit weder terugkomen, zoo zullen, als men nu de kleine buitenvaart ook van hier terughoudt, weldra geene geladene zeeschepen meer in Groningen komen, en dat om het verschil van £ 1 per keel! Is het nu al bewezen dat de gasfabrijk zulk een wijze daad heeft gedaan? De uitkomst zal het nog moeten bevestigen.

Een vriend der waarheid, *oud Zeeman.*

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 30 Mei.

De heer *Disraëli* heeft in de zitting van het Lagerhuis gevraagd, waarom het gouvernement het *Dallas-Clarendon* tractaat met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika verworpen had. Lord *Palmerston* antwoordde, dat de reden daarvan gelegen was in de weigering van het kabinet van Washington om de regten van Engeland op de Baai-eilanden te erkennen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *Mei.*

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅝.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	96¼.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	76⅜.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	88.
Dito Nation. Metall	» 5	»	77¾.
Spanje Onbep. St.	» 1¼	»	25⅛.
Dito Binnenl	» 3	»	38⅛.
Portugal	» 3	»	45$\frac{3}{16}$.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104⅜.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	103⅜.
Dito bij *Hope*	» 4	»	87.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86$\frac{3}{16}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	98$\frac{5}{16}$.

LONDEN, 30 *Mei.* Consols 93⅞.

PARIJS, 30 *Mei.* Fransche 3 pCt. 69.30.

WEENEN, 30 *Mei.* Metalliek 5 pCt. f 83⅛. Nat. Leening f 84½. Wissel op Londen f 10.12. Zilver f 5.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 27 Mei, *Hazewinkel* Juffer Grietje, Livorno; *Hoekstra* Stad Stavoren en *Riensema* 2 Gebroeders, Petersb.; *Huisman* Maria Margar., Kroonstad; — 28 *Jager* Magrietha Antina, Petersb.; *de Vries* Jantina, Stettin; *Scholten* Hillechina, Frederikstad.

DUINKERKEN 22 Mei, *Schippers* Helena Catharina, Venetie.

LONDEN 26 Mei, *Bol* Vr. Martha, Gron.

Bij FOLKESTONE 24 Mei, *Huisman* Anja Sietsia, v. Triest n. Hamb.

Bij DUNGENESS 25 Mei, *Sikkens* Jacqueline en Elise, v. Amst. n. Batavia.

Bij BEVESIER 25 Mei, *Stuimer* Remelia Johanna, v. Amsterd. n. Livorno.

Bij WIGHT 24 Mei, *v. d. Wijck* Annegiena, v. Lissabon n. Antw.

CARDIFF 23 Mei, *van Marle* Amalia Augusta, Amst.; — 24 *Deurholst* Alegonda Jacoba, Rott.

LIVERPOOL 23 Mei, *Boomgaard* Ecliptica, Poole.

NORTH SHIELDS 25 Mei, *Koning* Johanna Marchiena, Zwolle; *Nagel* Turris Davidica, Delfzijl.

HAMBURG 27 Mei, *Prins* Jonge Barend, Termunterzijl; *Legger* Jantina Catharina, Amst.

CUXHAVEN 26 Mei, *v. Wijk* Marijtje Honig, Porto Cabello; *Oldendorp* Kooger Polder, Nantes.

BREMERHAVEN 24 Mei, *Koning* Jonge Willem, Windau.

GOTHENBURG 20 Mei, *Visser* Vriendschap, Amst.

FREDRIKSHAVEN 23 Mei, *Pronk* Zwaantje Boer, Altona.

HADERSLEBEN 20 Mei, *de Jonge* Diewerdina, Newc.

SWINEMUNDE 24 Mei, *Munneke* Margina Gezina, Amst.; *Roelfzema* Orion, Rotterd.; *Bakker* Jonge Lieffert, Bremen; — 25 *Kuiper* Hinderika Hillechina, Rott.; *Poort* Dirkje en *Last* Emilie, Amst.

DANTZIG 22 Mei, *Kroon* Sophia, Prestöe.

BOLDERAA 21 Mei, *Broekema* Afiena, Bremen; — 22 *Oldenburger* Johanna, Aarhuus.

REVAL 12 Mei, *Boswijk* Afina Smit, Newc.; — 16 *Nanninga* Elzina, Newc.; *Dockes* (?) Alida Giezen, Schiedam.

NERVA 19 Mei, *Ruigh* Morgenster, N. Diep; — 21 *Reif* Mentor, Liverp.; *Nieveen* Jacoba Catharina, Bergen.

TONNINGEN 21 Mei, *Kramer* Agatha Jacobina en *Kramer* Annette Cathalina, v. Londen n. Stettin; — 22 *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, v. Bremen n. Sleeswijk; — 24 *de Graaf* Hermanna Gesina, v. Amst. n. Kiel; *Stuitje* Cath. Luitgarda, v. Newc. n. Lubeck; *Plukje* Tetsia, v. Londen n. Koningsb.

RENDSBURG 22 Mei, *de Winter* Catharina, v. Greifswald n. Plymouth; — 24 *Lieffijn* Goede Verwachting, v. Odensee n. Engeland; *Veldkamp* Anna, v. Londen n. Rostock; — 25 *de Jonge* Wilhelmina Klasina, v. Pillau n. de Weser.

HOLTENAU 24 Mei, *Bos* Elisabeth, v. Stettin n. Rott.; *Plukje* Hermanna, v. Dantzig n. Gron.; — 25 *v. d. Werp* Vrouw Alida, v. Memel n. Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 27 Mei, *Verbeek* Jan van Schaffelaar, Batavia; — 28 *Annokkee* Scheveningen, Cardiff.

TEXEL 27 Mei, *Fokkes* Cornelia, Toulon; — 28 *v. d. Veen* Henriëtte, Hamburg.

VLIE 25 Mei, *Niggebrugge* Stad Enschedé, Engeland; *Otto* Frieder. Wilhelmine, Archangel.

MALAGA 5 Mei, *Bultje* Eemstroom, *v. d. Wall* Johan Wilbrand en 7 *Kranenborg* Johanna, Cardiff.

BORDEAUX 25 Mei, *Stenger* Gesina Margrietha, Birkenh.

CARDIFF 23 Mei, *de Wit* Concurrent, Hong Kong; *Appel* Equator, Kaap de Goede Hoop; *de Winter* Margaritha, Amst.

LIVERPOOL 23 Mei, *Hotze* Jantje Wilkens, Reval.

SUNDERLAND 24 Mei, *Rijken* Abel Tasman, Hong Kong.

HAMBURG 26 Mei, *Mulder* Goede Verwachting, Delfzijl.

BREMERHAVEN 24 Mei, *Emmelkamp* Geertruida, Amst.

FREDRIKSHAVEN 21 Mei, *Oostra* Margretha Hillechina, Noorw.; 22 *Schenk* Ida en Cornelia, Windau.

HADERSLEBEN 23 Mei, *Bartels* Geziena, Straalsund.

KIEL 26 Mei, *Net* Jantin Margr. en *v. Dijk* Eva Hendrika, Memel.

SWINEMUNDE 23 Mei, *Heins* Georgina Wubbina, Emden; — 24 *Wolthekker* Sophia Klasina, Londen; — 25 *van Sluis* Annechina, Groningen; *Pot* Gesina, Leith.

STOLPEMUNDE 20 Mei, *Winter* Metta Catharina, Londen.

KOPPENHAGE 25 Mei, *Teensma* Adolph Eduard, Pillau.

In lading.

LONDEN 23 Mei, *Brouwer* Agina Undina, Stettin; — 25 *Stuitje* Christina Johanna, Hamburg.

Zeilklaar.

LONDEN 23 Mei, *van Reen* Vereeniging, Stettin.

LIVERPOOL 23 Mei, *Kolk* Jonge Bol, Nerva.

Tafel-Baai, 27 Maart. Het schip Kenau Hasselaar, kapit. *Lindeman*, van Batavia naar Rotterdam, is den 23 dezer lek in de Simons-Baai binnengeloopen, hebbende veel slecht weder doorgestaan.

Groningen, 30 Mei. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Gezina Hooites, groot 125 last, kapit. *J. Potjer*, van Sappemeer, en de nieuwgebouwde galjoot Gemini, groot 130 ton, kapit. *R. R. Lukkien*, van Veendam, beide met ballast naar Archangel.

Zoutkamp, 30 Mei. Binnengekomen den 29sten, *Hendriks* Faddea, Koningsb.

Zeilklaar: *Forma* Froukina Hillechina, Middlesbro; *Beekman* Stella Matutina, Arch.

Oostmahorn, 29 Mei. Vertrokken den 24sten, *Brons* Goede Verwachting, Bremen; — 25 *Fenster* Drachenfels, Rostock; *Poulsen* Minerva, avont.; — 29 *Buss* Annette, Norden.

Zeilklaar: *Roelfsema* Hendrik Jan Nassau, Archangel.

De Sond gepasseerd.

24 Mei. *Postema*, Martha, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Strating, Jantina, v. Newc. n. Dantzig, m. stukg.
Brandt, Mathilde, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Smit, Engelina, v. St. Davids n. Reval, m. steenk.
v. Dijk, Maria Catharina, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Kwint, Margaretha, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
Oostervink, Pieter, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
25 — *Slinger*, Gezina, v. Dantzig n. Frankrijk, m. tarwe.
Nagel, Afina Alberdina, v. Dantzig n. Bordeaux, m. tarwe.
Waterborg, Karsina, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
Pot, Anna Arendina, v. Liverp. n. Petersb., m. stukg.
v. d. Laan, Jacoba Alida, v. Liverp. n. Petersb., m. stukg.
Kroon, Tecla Johanna, v. Bordeaux n. Petersb., m. wijn.
Glim, Hendrika Margrietha, v. Hamburg n. Riga, m. stukg.
Dekker, Lucia Hendrika, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
de Boer, Catharina, v. Liverp. n. Petersb., m. stukg.
de Boer, Haven, v. Marseille n. Petersb., m. stukg.
Oosterloo, Catharina, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
Kwint, Anna Berendina, v. Hull n. Koningsb., m. stukg.
Hubert, Maria, v. Londen n. Stettin, m. ijzer.
26 — *Aggen*, Louisa Helena, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.

De wind den 24 Mei Z.O., Z.Z.O., Z.O.; den 25sten Z.O., Z.W., O.; den 26sten O.Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Mei, *Nieuwenhuis* Equator, Petersb.

TEXEL 27 Mei, *Hazewinkel* Juffer Grietje, Livorno; *Huisman* Maria Margar., 28 *Riensema* 2 Gebroed., *Oldenburger* Gustaaf, *Jongman* Margar. Augusta en *Speelman* Geertr. Speelman, Petersb.

VLIE 26 Mei, *Munneke* Eendragt, Newc.; *Dijk* Barend, Petersb.; *de Groot* 3 Gezusters, Oudsoen.

LONDEN 27 Mei, *Janknecht* Kooph. en Zeev., Gron.

Bij DEAL 24 Mei, *Klein* Akyab, v. Rott. n. Newyork.

PORTLAND 26 Mei, *Kistenkas* Hennachiena Vroom, v. Lissabon n. Hamburg.

SUNDERLAND 26 Mei, *v. Hees* Johannes Anton., Rott.

BILBAO 25 Mei, *Swart* Sancta Maria, Antw.

MESSINA 15 Mei, *Wijgers* Johannes Herm., Genua.

VENETIE 20 Mei, *de Jonge* Malvina, Liverp.

St. HELENA 7 April, *des Ruelles* Trijntje Fenna, v. Soerab. n. Nederland.

MAROIM 9 April, *Ringeling* Neptunus, Rio Grande; was bezig voor Gibraltar om order te laden.

Vertrokken.

HELVOET 28 Mei, *Hoogenstraten* Helena, Hong Kong; *Nap* Antonia Petronella, Cardiff.

BRIEL 28 Mei, *Banting* Marchina, Elseneur.

BROUWERSHAVEN 28 Mei, *Cramer* Osiris, Cardiff.

LIVERPOOL 25 Mei, *Kolk* Jonge Bol, Nerva; *Stuitvoet* Annechina Hermina, Petersb.

HULL 26 Mei, *Menzes* Maria, Petersb.; *Stoorvogel* Betsy, Newc.

BORDEAUX 26 Mei, *Vegter* Bertha Schuringa, Petersb.

BAYONNE 18 Mei, *de Haan* Sjoumenta en *Bernardus* Agatha Hendrika, Cardiff; *Postema* Gesina, Oleon.

ROYAN 27 Mei, *Korte* Hendrika Margaretha, Petersb.

St. HELENA 6 April, *Florijn* Louisa Prinses der Nederlanden, v. Soerabaya en 7 *Guijt Jr.* Olivier van Noord, v. Batavia, beide n. Rott.

KAAP DE GOEDE HOOP 29 Maart, *Spanjaard* Prins Hendrik, Nederland.

ALGOABAAI 21 Maart, *van Loon* Johanna Catharina, Mauritius.

Prijzen van f 100 en daarboven.
282ste STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

6*de Lijst.* No. 2689, 5914, 12661, 14414 en 14587 ieder f 1000; no. 77, 120, 3386, 12079 en 14941 ieder f 400; no. 7023 en 18781 ieder f 200; no. 6467, 7266, 7663, 9612, 9985, 10856, 17457, 17613 en 19927 ieder f 100. — 7*de Lijst.* No. 4981 f 50,000; no. 860, 9334, 11286, 13928, 16943 en 18910 ieder f 1000; no. 18618 f 400; no. 6203, 17437 en 17691 ieder f 200; no. 1207, 7403, 9338, 9591, 10507, 11594, 13128 en 13701 ieder f 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Mei.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ f 3,55
Oude 70 ℔ f	N.W. 1856 52 ℔ f 5,10	- - 42 - - 3,75
N.Oml.1856 66 - 7,25	- 54 - - 5,50	- - 44 - -
- - 68 - - 8,25	- 56 - - 5,90	
- - 70 - - 9,25	Zomer 54 - - 5,30	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,00	- 56 - - 5,70	Paardeb. f 6,50,75 f 7,25
- - 68 - - 8,00	Knobbe 60 - - 6,30	
- - 70 - - 9,00	- 62 - - 6,70	Gr. Erwt. f
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito f
N. Inl. 60 ℔ f 4,55	N. Dikke 36 ℔ f	
- - 62 - - 5,15	- - 38 - - 3,45	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,75	- 40 - - 3,65	Koolz. f
- - 66 - - 6,35	- 42 - - 3,90	dito f
Oude 66 - -	- 44 - - 4,15	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,35	G. Mosterdz. f
N.Gr.Zd. 60 ℔ f 6,75	- 48 - - 4,55	Lijnzaad f
- - 62 - - 7,25	- 50 - - 4,75	Dederzaad f
- - 64 - - 7,75	N.W.Voer 36 - - 3,15	Gr. Gort f 8,25,50,75 f 9,25
- Zw.- 60 - - 6,50	- - 38 - - 3,35	Parel dito f 12,50 a f 14
- - 62 - - 7,00	- - 40 - - 3,55	Raapolie per vat f 50
- - 64 - - 7,50	N. Zw. - 36 - - 3,15	
Veen 64 - - 7,40	- - 38 - - 3,35	

Bij geringen aanvoer van Granen, en weinig kooplust, was de handel over 't geheel van weinig beteekenis. — Tarwe prijshoudend. — Rogge als voren verkocht. — Boekweit en Gerst goed prijshoudend. — Haver over 't geheel weder iets hooger verkocht. — Boonen als voren. — Gort stil.

ROTTERDAM, 28 *Mei.* Tarwe: 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefs. f 385, f 390. — Rogge: 143 ℔ Petersb. f 227.

LEEUWARDEN, 29 *Mei.* De aanvoer van alle artikelen was heden gering, en werden vooral voor Tarwe en Haver veelal hoogere prijzen besteed. De overige artikelen meest in een doen, behalve Boekweit, welke lager werd afgegeven. Tarwe puike f 9,25, f 10; knappe f 8,25,75; ordinaire f 7,50, f 8; Roode f 8,20 tot f 9,75. Rogge ongeveer als voren, Inl. f 5,80, f 6,40; Buitenl. f 7,65,70. Boekweit Vries. Zand f 9,10,20. Wintergerst tot ongeveer vorige prijzen, f 5,60, f 6; ordinaire f 5,30,40; Voer f 4,60, f 5. Haver in de fijne soorten iets hooger, fijne f 4,15,55; ordinaire f 3,65,85, blanke voer f 3,30,45.

AMSTERDAM, 29 *Mei.* Tarwe in een doen: 123 ℔ n. b. Pools. f 345. — Rogge zonder handel. — Boekweit met beperkte vraag iets lager verkocht: 118 ℔ Holst. f 270.

Koolzaad bij voorgaanden marktdag ½ p. vl. lager: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 82½ p. vl.; April 85 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. f 52,50; vlieg. f 51 a f 50,50; Sept. f 48,25 a f 48 a f 48,50; Oct. f 48—f 48 a f 48,25; Nov. f 48 a f 47,75 a f 48,25; Dec. f 48 a f 47,75 a f 48. — Lijnolie dadelijk en op levering merkelijk lager: op 6/w. f 45,75; vlieg. f 44,50 a f 44; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 44 a f 43,50 a f 43,75. — Hennepolie op 6/w. f 50,75; vlieg. f 49,50.

LONDEN, 27 *Mei.* De graanmarkt was heden schraal bezocht; de houders stonden vast op hunne eischen, zoodat in Tarwe slechts weinig omging. Alle overige graanartikelen onveranderd.

Van den 29sten. Vreemde Tarwe wegens uitvoer naar Ierland 2 a 3 sh. hooger verkocht; toevoeren iets ruimer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Mei.* Te weinig aanvoer om den prijs te bepalen.

LONDEN, 29 *Mei.* Friesche Boter 99 sh., Gron. 74 sh., Holl. 79 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Mei.* Runderen weinig aan en de handel en prijzen als voren; schapen ruim ter markt gebragt en de handel willig; varkens en biggen tot vorige prijzen te plaatsen.

LONDEN, 29 *Mei.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 1030 runderen, 434 kalveren en 9840 schapen. De kalveren zijn tot veel lageren prijs verkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *Mei.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅛; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 96¼. — Spanje, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25⅛; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38⅛; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 42. — Portugal, te Londen 3 pCt. 45¾; Dito 1856, 3 pCt. 44$\frac{9}{16}$. — Rusland, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104¼; Dito, te Londen, 4½ pCt. 95¼; Dito, bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 98⅝. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 76¼; Dito Dito 2½ pCt. 39⅜; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 88; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77⅝. — Mexico, Onbep. Stukken 3 pCt. 21⅛. — Russische Spoorweg-Aandeelen f 77½.

ADVERTENTIËN.

, **ALGEMEENE VERGADERING** van de **Maatschappij van Landbouw in de Provincie** ***Groningen***, op DONDERDAG den vierden Junij aanstaande, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Logementhouder KOCK, te *Stads-Kanaal.*
REDEVOERING door den Heer RÖMELING — TENTOONSTELLING van wege de Afdeeling *Stads-Kanaal.*
VEENDAM, 30 Mei 1857.

M. VAN DER TUUK,
Secretaris.

ALGEMEENE VEREENIGING
tegen het Pauperisme.

De **VOORJAARS-VERGADERING** van dit jaar zal plaats hebben op DINGSDAG den 9den Junij e.k., te 10 uur 's voormiddags, in het CONCERTHUIS alhier.

Volgens besluit der Vereeniging, worden op hare Algemeene Vergaderingen voortaan gaarne toegelaten en beleefdelijk ter bijwoning er van uitgenoodigd ook de **KERKELIJKE ARMVERZORGERS**, die dit algemeene berigt als bijzondere uitnoodiging tevens gelieven aan te merken.

GRONINGEN, 28 Mei 1857.

Namens het Bestuur der Vereeniging,
De Secretaris van Bestuur:
L. ALI COHEN.

Societeit *DE HARMONIE.*

De GEWONE **ZONDAGSMUZIJK** zal op den **TWEEDEN PINKSTERDAG** plaats hebben.

HOORNMUZIJK,

van het 7de Regement Inf., op aanstaanden DONDERDAG den 4den Junij, des avonds te 6 uur, in den Tuin van den Koffijhuishouder R. BIERLING, buiten de Heerepoort.

Harddraverij,

op PINKSTER-MAANDAG, bij **H. BOSSCHER**, op de *Groninger Punt*, om eenen **fraaijen Prijs en Premie.**

STADS-SCHOUWBURG.

Vereerd door de uitnoodiging, om een volgend jaar weder eenige TOONEEL-VOORSTELLINGEN in den STADS-SCHOUWBURG hier ter Stede te komen geven, is het den ondergeteekende tevens zeer aangenaam, zijn' **HARTELIJKEN DANK** aan het Kunstminnend Publiek der Stad *Groningen* te mogen brengen voor de onderscheiding, die het personeel onder zijne directie heeft genoten. Door de ondervinding geleid, hoopt hij een volgend jaar, door de keuze der op te voeren stukken, weder met zulk een uitgelezen en talrijk bezoek vereerd te worden.

J. EDUARD DE VRIES,
Directeur van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

, **30jarige Huwelijksvereeniging**
van
HINDRIK KEIZER
en
JACOBA DIEPHUIS.

Getrouwd:
NANTKO BLEEKER
en
TRIJNTJE KEIZER.

GRONINGEN, 30 Mei 1857.

, Zeer voorspoedig bevallen van eenen ZOON H. G. W. PICCARDT, geliefde Echtgenoot van
Mr. M. CLANT BINDERVOET.
GRONINGEN, 29 Mei 1857.

, Heden ontsliep, zacht en kalm, na eene ongesteldheid van 15 weken, mijne geliefde Echtgenoot FOKELTJE H. UITERDIJK, in den ouderdom van bijna 52 jaren.
PIETERZIJL, 25 Mei 1857.
J. D. SICCAMA.

, Heden overleed, tot onze bittere droefheid, na eene ongesteldheid van zes dagen, onze geliefde Broeder en Behuwdbroeder JAN EGGES MULDER, *Pelmolenaar te 't Zandt*, in den ouderdom van 56 jaren en 3 maanden.
'T ZANDT, 25 Mei 1857.
J. E. MULDER.
Mede namens Broeder en Behuwdzuster.

, Tot onze diepe droefheid, overleed gisteren morgen onze hartelijk geliefde Zuster en Behuwdzuster, Mejufvrouw THEODORA ELISABETH DE RAADT, in den ouderdom van vijfenvijftig jaren.
GRONINGEN, 27 Mei 1857.
L. OFFERHAUS.
A. G. OFFERHAUS—DE RAADT.
J. M. DE RAADT.
Er zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen overleed heden, in den ouderdom van ruim 66 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, Mejufvrouw SWAANTJE DERKS BONTHUIS, waarvan ik bijna 42 jaren met haar in eenen gelukkigen echt vereenigd mogt zijn.
LOPPERSUM, 28 Mei 1857.
J. P. TICHELAAR.

, Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, aan eene hevige ziekte van eenige dagen, mijn geliefde Echtgenoot HARM EPPES VAN CINGEL, in den ouderdom van bijna 61 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 29 jaren.
SCHEEMDER-ZWAAG, 28 Mei 1857.
J. J. VAN CINGEL,
Wedw. H. E. VAN CINGEL.

, Den 14den November 1856 zijn onze veel geachte Behuwdzoon JACOB en onze geliefde Dochter GRIETJE RASKER vertrokken van *Libau* en bestemd naar de *Maas.* Daar wij sinds dien tijd nog niets van hen hebben vernomen, zullen zij vermoedelijk hun graf in de golven hebben gevonden, beide in den nog jeugdigen leeftijd van 27 jaren, na eene echtverbindtenis van nog geen 2 jaren. Onvergetelijk zal ons deze slag zijn; alléén de verwachting van een wederzien in zaliger gewesten kan onze droefheid lenigen.
GRONINGEN, 30 Mei 1857.
M. F. RASKER.
H. RASKER, geb. DE VRIES.

HET VROLIJK PINKSTERFEEST.

Een **feestgeschenk** voor de **Jeugd**, door ***H. DRIESMAN.*** Prijs 30 cents. Van bovenstaand werkje wordt heden de **Tweede druk** uitgegeven door den Boekverkooper **A. W. G. VAN OTTERLOO**, te *Leeuwarden*; en is alom verkrijgbaar gesteld.
Het ruim debiet van dit boekje zij de beste aanbeveling voor hetzelve, als een gepast Feestgeschenk.

, Door **J. OOMKENS, J.Zoon**, is heden uitgegeven:

J. W. BLANKEN, *Majoor der Artillerie*, **Kaart van de Provincie** ***Groningen***, *met aanduiding van de soort en lengte der Wegen, de Waterwegen over de Wadden en meer andere belangrijke bijzonderheden;* opgemaakt naar de bestaande Kaarten en volgens nadere Opnemingen of Opgaven, getrokken uit de Bestekken van onderhoud en aanleg der Wegen, Kadastrale plans en andere officiële Stukken. Met eenen Afstandswijzer, in gr. plano, ***f* 2,00** en op Katoen gedrukt ***f* 3,00.**

Met den 1sten Augustus zal de prijs tot ***f* 3,00** *en* ***f* 4,00** *verhoogd worden; hierdoor worden zij nog in de gelegenheid gesteld zich deze Kaart aan te schaffen, die eerst wenschten te zien, alvorens te koopen.*

Voorts is verzonden:

Prof. ***W. MUURLING***, **Practische Godgeleerdheid**, of *Beschouwing van de Evangeliebediening voornamelijk in de* **Nederlandsche Hervormde Kerk.** Een Handboek bij de Academische Lessen. Tweede Deel, tweede Stuk, groot 8vo . . . . ***f*** 2—10.

Met dit **Stuk** is dit Werk geheel voltooid en daarmede de rij der Academische Handboeken door de drie Hoogleeraren in de Godgeleerdheid aan de Groninger Hoogeschool uitgegeven. *Van de drie stukken van de hier aangekondigde* Practische Godgeleerdheid *zijn nog eenige weinige exemplaren tegen f 6—50 te bekomen.*

Prof. ***B. H. LULOFS***, **Kakographie**, zijnde het eerste Deel eener nieuwe en goedkoope Uitgaaf, in Postformaat, van:

LULOF'S **Taalkundige werken**, herzien door Dr. *A. DE JAGER.*

Deze **Verzameling**, welke uit zes Deelen zal bestaan, bevat de Kakographie, de Woordafleidkunde, de Spraakkunst in 2 Deelen en de Redekunst met Aanteekeningen in 2 Deelen en zal *bij Inteekening tegen* ***f* 4,80** *en buiten Inteekening tegen* ***f* 6,30** *verkrijgbaar zijn. Ieder Deel is afzonderlijk verkrijgbaar en het Prospectus in alle Boekwinkels gratis te bekomen.*

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

P. C. HOOFT, **Nederlandsche Historien**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER.* Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**

CURRER BELL, **Jane Eijre**, of **het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

T. F. UILKENS, **Losse Verhalen**, **uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

J. VENEDEY, **Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

A. G. BRUINSES, **Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

De ondergeteekende, CURATOR in de onbeheerde Nalatenschap van wijlen **R. NIJHUIS**, in leven gewoond hebbende te *Groningen*, in het Geertruids Gasthuis, en aldaar overleden den 16den April 1857, roept bij deze op al degenen, die, hetzij als ERFGENAMEN hetzij als SCHULDEISCHERS, vermeenen mogten eenig **regt** te hebben op voormelde Nalatenschap, als ook diegenen, welke aan dezelve iets mogten SCHULDIG zijn, om zich schriftelijk, franko, bij hem aan te melden vóór den 15den Junij aanstaande.

De Curator:
Mr. J. LOHMAN.

Faillissement.

Krachtens bevel van den Edel Achtb. Heer REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **JOHANNES GREGORIUS WOLDRING**, Logement- en Koffijhuishouder te *Groningen*, worden de BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS in genoemd Faillissement, de BEVOORREGTE en de PAND of HYPOTHEEK hebbende daaronder begrepen, **opgeroepen**, om in Persoon of bij behoorlijk Gemagtigde te verschijnen ter Vergadering van Schuldeischers, welke gehouden zal worden op **Maandag den 15den Junij 1857**, des voormiddags te tien uur, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde alsdan over te gaan tot de Verificatie der SCHULDVORDERINGEN.

De Curator:
Mr. P. C. J. G. HECKER.

ALGEMEENE
POSTWAGEN-ONDERNEMING
VAN GEND & LOOS.

De ADMINISTRATIE berigt, dat de **DILIGENCE** over ***Harlingen*** naar ***Amsterdam***, te beginnen met den 2den Junij, in plaats van te **10**, des **avonds** te **11 uur** van ***Groningen*** zal **vertrekken.**

GROOTE HOUTBOELDAG,

op ZATURDAG den 6den Junij 1857, des namiddags te twee uur, bij den Pelmolen van T. A. EDENS, te *Winschoten*, van:

Eene aanzienlijke partij **gewaterd**, **gezaagd** en **ongezaagd BEUKENHOUT**, waaronder eene menigte HEIJEN, STAMPERS, POSTEN van verschillende dikte en breedte, voorts KORTHOUT voor Ladewerk; alles geschikt voor Heeren Olieslagers, Molenmakers, Rijtuigfabrikanten, Schrijnwerkers, Timmerlieden, enz.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

, Mr. **J. V. C. WICHERS**, Notaris te *Loppersum*, zal, ten verzoeke van ALBERT KLAASSENS BOUWMAN, Landbouwer te *Lutjewolde*, onder *Ten Boer c. s.*, op ZATURDAG den 13den Junij 1857, des namiddags te [illegible] uur, ten Huize van de Wedw. KAMPHUIS, Kastelein te *Sint Annen*, publiek verkoopen;

I. Eene BOEREN BEHUIZING en VRIESCHE SCHUUR, met VASTE, ALTIJDDURENDE IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 34.69[illegible] Ellen LAND, te *Lutjewolde*, Gemeente *Ten Boer*, doende tot huur op Midwinter *f* 150—00.

II. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HEERSTEDE, te *Sint Annen*, Gemeente *Ten Boer*, op Midwinter huur doende *f* 8—00, thans bij W. H. BOUWMA onder beklemming in gebruik.

Te Huur,

voor een **Veehandelaar of Koemelker: Dertien NIEUWE KOESTALLEN** met eene **WOONKAMER** en grooten **ZOLDER**, in 't midden der Stad. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

BIJ TOEVAL TE HUUR:

Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, aan het Schuitendiep. Te aanvaarden den 1sten Julij e.k. Te bevragen bij den Eigenaar DEWES,
Koopman aan 't Schuitendiep.

NASSAUSCHE
MINERALE WATEREN,

Vulling 1857.

Ondergeteekende berigt hiermede de ontvangst der **VERSCHE MINERALE WATEREN**, uit de **natuurlijke bronnen van Selters, Fachingen, Heppinger, enz., enz.**

Bestellingen uit de Provincie worden met de meeste zorg geëffectuëerd, terwijl aan H.H. LOGEMENTHOUDERS en SLIJTERS een aangenaam RABAT wordt toegestaan.

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

MAGAZIJN VAN PELTERIJEN,
GULDENSTRAAT, No. 3.

De Ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij zich wederom heeft ingerigt tot **ontvangst der BEWARINGS-GOEDEREN**; hopende, dat de *laaggestelde* prijzen zullen aanmoedigen hiervan een meer algemeen gebruik te maken, zoo als in alle andere grootere Steden het geval is en tevens om zijne begunstigers voor latere grootere schaden en hem voor de onaangenaamheden welke hierbij gepaard gaan te vrijwaren.

Ook is thans de beste tijd voor het WASSCHEN van **DONS**, of verder REPARATIES of VERMAKEN van **GOEDEREN**; zich hiertoe minzaam aanbevelende.

H. G. INDEN, J.z.,
Guldenstraat, No. 3.

ATTENTIE!

Ondergeteekende berigt door deze zijne geachte Begunstigers, dat zijn **WINKEL** ruim voorzien is van onderscheidene soorten van

REISKOFFERS, HOEDEDOOZEN, REISZAKKEN,

alsmede **PAARDENTUIGEN**, en wat verder in eene komplete **Zadelmakerij** behoort.

L. BUTTINGER,
Heerestraat, tegenover het Koude Gat.

Voor een ***JONG MENSCH***, eenigermate met **KANTOORWERKZAAMHEDEN** bekend en niet vreemd aan het voeren van **CORRESPONDENTIE**, is gelegenheid tot **plaatsing**, vooreerst met een salaris van *f* 50 tot *f* 80, naar bekwaamheden.

Inclinerenden gelieven zich, met eigenhandige Brieven en onder opgave van de noodige inlichtingen, met franko Brieven, onder letter Z, te adresseren bij den Boekhandelaar H. R. ROELFSEMA.

Buitengewoon Nieuws.

Aan de **lijdende menschheid** dient berigt, dat direct uit *Duitschland* ontvangen is: Een zeer **krachtdadig middel** om het **RHEUMATISME** weg te maken. Ofschoon het onder vele uitheemsche namen ter wereld komt, willen wij het hier maar eenvoudig **JICHTPAPIER** noemen.

't Is mij niet mogelijk, al de bijgaande Attesten te melden, noch de berigten van oogenblikkelijke genezingen.

Genoeg is het, te **verzekeren**, dat het **JICHTPAPIER** alle **koude** uit den mensch trekt en eene **gezonde warme uitwaseming** doet ontstaan.

Wáár is het, dat menigeen door het hevigste Rheumatisme aangetast, **alleen door JICHTPAPIER volmaakt** is genezen, en dat men bij proefneming **uiterst tevreden** zal zijn over diens gunstige uitwerking.

Ieder Vel draagt den Stempel der echtheid en kost 90 Cents.

Is verkrijgbaar bij den Boekhandelaar **U. FROOST**, te *Leeuwarden.*

N.B. Het wordt **volstrekt niet** afgeleverd, indien de aanvragen niet **franko** gedaan worden.

REVALENTA ARABICA.

Ik ondergeteekende, wonende Nieuwmarkt bij de St. Anthoniesbreestraat, oud 41 jaren, ben sedert drie jaren hevig sukkelende geweest aan eene verzwakking van maag en ingewanden, gevolgd van zulk eene slechte spijsvertering, dat ik bijna geen voedsel kon nemen, zonder dat mijn lijden daardoor verslimmerde; maar sedert ik op aanraden van den Doctor nu twee maanden uwe kostbare Revalenta Arabica gebruik, ben ik reeds zoo ver daardoor hersteld, dat ik weder alles nuttigen en verdragen kan en mijne bezigheden weder heb kunnen hervatten.

AMSTERDAM, 24 October 1856.
ELEAZAR WOLF ROOS, in *Manufacturen.*

DU BARRY'S REVALENTA geneest volkomen al de volgende ziekten:

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, aandoeningen van lever en nieren, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts 6½ à 10 Cents, naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

De prijs is 87½ Ct., 2, 3½, 8 en 16 Gulden, in onderstaande Depôts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.